

Zoltán Schmidt

Založil prvú geologickú expozíciu Slovenského národného múzea. Otvorili ju 15. júna 1958. Zolo, ako ho volali kamaráti saleziáni, zomrel 50 rokov po tom.

Zoltán Schmidt zasvätil svoj život rehoľnej spoločnosti. V roku 1946 sa stal saleziánom. Po likvidácii ženských a mužských rehôľ v komunistickom Československu ho transportovali do koncentračného tábora v Podolínci, neskôr preškoľovali na stavbe a zaradili do Pomocných technických práporov (PTP).

Po absolvovaní Geologicko-geografickej fakulty si našiel civilné zamestnanie ako kustód zbierok

v SNM. Vytvoril tu prvú geologickú expozíciu a intenzívne rozširoval zbierkové fondy mineralógie, petrografie, geológie a paleontológie.

V roku 1960 odišiel do Geologického ústavu Dionýza Štúra. Od začiatku 80. rokov začal pôsobiť ako správca farnosti v Podhoranoch. Po roku 1989 sa ako salezián začlenil do komunity v Šaštíne a dva roky vyučoval na tamjšom gymnáziu.

Posledné roky jeho života boli poznačené vážnym ochorením. Svoj život dokonal v spoločnosti verbistov v Nitre na Kalvárii, po smrti bude telo zosnulého uložené do saleziánskej hrobky na Ružinovskom cintoríne. (ip), SME, 26.7.2008

Pozvanie pre pápeža

RÍM - Iracký premiér Núrí al-Malíki pozval pápeža Benedikta XVI. na návštevu Iraku. Cesta najvyššieho predstaviteľa katolíckej cirkvi by podľa neho prispela k národnému zmiereniu v krajine. **sita, tasr, r**
Nový čas, 26.7.2008

Pápež na dovolenke

Pápež Benedikt pricestoval na dovolenku do alpského mestečka Brixen. Na severovýchode Talianska bude oddychovať, hrať na klavíri a písať. Pri príchode ho uvítali desiatky miestnych. **SME, 29.7.2008**

Katolícke organizácie vyzvali pápeža na zmenu postoja k antikoncepcii

Katolícke organizácie z celého sveta vyzvali včera pápeža Benedikta XVI. na zmenu postoja k antikoncepcii.

Urobili tak prostredníctvom otvoreného listu, ktorý zverejnil taliansky denník Corriere della Sera.

Podobné výzvy sa na Vatikán valili už v roku 2006.

Katolícka cirkev odmietla o návrhu debatovať a poprela akúkoľvek zmenu názoru na antikoncepciu. (SITA), PRAVDA, 26.7.2008

Modlitba za benzín

ST. LOUIS - Motorizovaných Američanov trápia vysoké ceny benzínu až do tej miery, že sa za jeho zníženie začali modliť.

Na benzínových pumpách St. Louis sa konali bohoslužby, kde veriaci prosili Boha, aby ceny prestali stúpať. **Nový Čas, 30.7.2008**

Mafstoráci, ospravedlňte sa!

Televízni mafiáni majú veľký problém! No nie s mužmi zákona, ako by sa mohlo zdať, ale prekvapujúco s mierumilovnými katolíckymi učiteľmi. Tým sa totiž nepáči, že v jednej z častí sitkomu Mafstory, ktorú Jojka odvysielala minulý utorok, zaznela na ich adresu urážka. Od televízie teraz žiadajú verejné ospravedlnenie!

Čo katolíckych učiteľov tak pobúrilo? „V odvysielanej relácii jeden z aktérov v súvislosti so zamýšľaným pohrebom odporučil tete Márgit istú pohrebnú službu, ktorá ako výhodný bonus za výhodnú cenu jej poskytne na pohreb aj zbor katolíckych učiteľiek,“ píše sa vo výzve podpísanej učiteľmi katolíckych škôl. Tí poslali výzvu nielen riaditeľovi Jojky, ale aj

ministrovi školstva. Za urážku žiadajú od kompetentných z Jojky, ako aj tvorcov relácie Mafstory verejné ospravedlnenie.

Na Kolibe si však s touto výzvou príliš ťažkú hlavu nerobia. „Mafstory je sitkom založený na zveličení a situačnom humore. Tvorcovia si mimoriadne dávajú záležať na tom, aby neprekročili medze slušnosti. Sme presvedčení, že sa im to podarilo aj v tomto prípade,“ znie oficiálne stanovisko Jojky. Kontroverznú vetu vyslovil účtovník Milan Brezík v podaní herca Igora Adamca. Ten taktiež ani s odstupom času nič neľutuje.

„Nevidím na tom nič zlé. Nikoho sme neurazili.“

Nič zlé sa na katolíckych učiteľov nepovedalo a navyše ja ako

ateisticky zmýšľajúci človek toto považujem za úplnú taľafatku,“ povedal Adamec, ktorý nezabudol poďakovať katolíckym učiteľom, že pozerajú Mafstory. (dj)

ROZHREŠENIE PODĽA NOVÉHO ČASU

Tvorcovia seriálu Mafstory - 10x Otčenáš, 7x Zdravas Mária Autor výroku Igor Adamec - 7x Otčenáš, 5x Zdravas Mária Topmanažment JOJ - 5x Otčenáš, 3x Zdravas Mária

Mafstoráci a najmä Igor Adamec si narobili poriadne problémy.

Katolícki učitelia bránia svoju češť písomnou výzvou.

Nový Čas, 30.7.2008

Internetová stránka na podporu turizmu

Obyvateľom Medzibrodžia, no najmä turistom, ktorí do regiónu zavítajú, pomáha a poskytuje informácie internetová stránka v slovenskom a maďarskom jazyku, ktorá bola nedávno rozšírená.

Úlohou internetovej stránky je rýchlo doručiť informácie záujemcom, čo môže byť základom pre miestny cestovný ruch a rozvoj vidieka, uviedol pre Správy prevádzkovateľ stránky Tibor Szeman. Medzibrodžie je z turistického hľadiska prítiažlivé najmä vďaka riekam, no okrem vodného turizmu sa oplatí oboznámiť aj s prírodnými, kultúrnymi a historickými hodnotami a tokajským vinárskym regiónom, horeškými pivnicami alebo v Máriaňom pútnickom mieste v obci Svätá Mária, ktoré uznáva aj Vatikán. **STV 2, 29.7.2008**

Viktor Juščenko chce pravoslávnu cirkev nezávislú od Moskvy

Rusko a Ukrajinu rozdeľuje nielen spor o osud čiernomorskej flotily, ambície Kyjeva stať sa členom Severoatlantickej aliancie, či problémy s dodávkami ropy a zemného plynu. Rozdelená je dokonca aj pravoslávna cirkev. Ukrajinský prezident Viktor Juščenko totiž žiada, aby vznikol oficiálne ukrajinský patriarchát, nezávislý na moskovskom. Informuje Anna Šipošová.

Ukrajinský prezident Viktor Juščenko o to požiadal najvyššieho predstaviteľa pravoslávnej cirkvi, patriarchu Bartolomeja, ktorý stojí na čele takmer štvrtí miliardy pravoslávnych veriacich na 3-dňových cirkevných a štátnych oslavách v Kyjeve. Pred 1020 rokmi totiž Kyjevská Rus, ktorá sa považuje za kolísku ruskej, ukrajinskej a bieloruskej štátnosti prijala kresťanstvo.

Vladimir Nosny, ukrajinský novinár: „Vlastnú pravoslávnu cirkev nezávislú žiada Juščenko už roky. Považuje ju za kľúčovú súčasť formovania národnej identity v krajine. Nemyslím si ale, že bude úspešný. V súčasnosti je prioritnejšie sústrediť sa na jednotu pravoslávneho sveta.“

Nezávislý cirkev sa na Ukrajine sformovala po páde Sovietskeho zväzu. Neuznala ju však svetový pravoslávna cirkev. Ruskí cirkevní predstavitelia na čele s patriarchom Alexijom II. odmietajú autonómnu ukrajinskú cirkev ako schizmatickú a ruské úrady dokonca obviňujú ukrajinských lídrov zo zasahovania do záležitostí cirkvi. Väčšina pravoslávnych veriacich na Ukrajine je lojálna ruskému patriarchovi Alexijovi II., ktorý na oslavu výročia prijatia kresťanstva v Kyjevskej Rusi pricestoval tiež.

Rádio Slovensko, 18:00, 27.7.2008

Patriarchovia sa v Kyjeve zmierili

Pravoslávni veriaci oslavovali prijatie kresťanstva na Kyjevskej Rusi pred 1020 rokmi

Spor medzi pravoslávnymi cirkvami, ktoré rozdeľuje postoj k moskovskému patriarchovi, počas osláv neprerástol do konfliktu.

KYJEV, PRAHA. Ešte na začiatku víkendu to vyzeralo na veľkú náboženskú vojnu medzi Moskvou a Kyjevom. Na Ukrajine vrcholili oslavy 1020 rokov od prijatia kresťanstva na Kyjevskej Rusi a okrem státisícov veriacich bola v pohotovosti aj polícia.

Politici a novinári pre znešťavené pravoslávne cirkvi predpovedali škandály a bitky v uliciach. Nestalo sa.

Obaja najvyšší predstavitelia konkurenčných cirkvi – moskovský aj konštantinopolský patriarcha – vyslali mierový signál a odsľúžili na radosť veriacich nedeľnú omšu spolu.

Dva názorové svety

Obaja majú pritom na budúcnosť pravoslávnia opačný názor.

Vodca Ukrajinskej pravoslávnej cirkvi Moskovského patriarchátu Alexej II. vyzýva na zjednotenie pravoslávnych cirkvi do jednej – samozrejme, v Moskve.

Naopak Bartolomej z Istanbulu dáva za pravdu ukrajinskému prezidentovi a podporuje zjednotenie ukrajinských pravoslávnych cirkvi na jednu, nezávislú od Moskvy. Napriek tomu, jediným drobným incidentom bolo oneskorenie Bartolomeja na omšu a nervózne čakanie Alexeja v aute.

Omšu odsľúžili pod otvoreným nebom pri kyjevskom Pamätníku kniežaťa Vladimíra. Tisícky veriacich ich s nadšením vítali, keď nemu patriarchovia kráčali bok po boku.

Chladný aj vrelý Juščenko

Tam ich čakal prezident Viktor Juščenko obklopený predstaviteľmi miestnych „rebelských“ cirkvi, ktoré sa nepodriaďujú Moskovskému patriarchátu. Zatiaľ čo s Bartolomejom sa Juščenko objal a pobožkal ako s pr-

vým, Alexejovi II. len chladno podal ruku.

Juščenko, ktorý veľkolepé náboženské oslavy inicioval, chce vymaniť ukrajinskú cirkev z područia Moskvy a vytvoriť národnú nezávislú cirkev podriaďujúcu sa napríklad konštantinopolskému patriarchovi. Aj preto dával Bartolomejovi takú pozornosť.

Ten ho však sklamal, keď vyhlásil, že nemá záujem zjednocovať ukrajinské cirkvi pod svojím patriarchátom. Rovnako ako patriarcha Alexej II. vyzýva na zjednotenie všetkých pravoslávnych bez ohľadu na medzištátne politické spory, ktoré v poslednom čase značne ochladili vzťahy medzi Moskvou a Kyjevom.

Som presvedčený, že autonómna národná cirkev uvidí svetlo na Ukrajine. Viktor Juščenko, ukrajinský prezident

Petra Procházková
agentúra Epicentrum
SME, 28.7.2008

Vzbura pravoslávneho biskupa Diomida

Čukotský ex-biskup uvalil kľiatbu na patriarchu Alexeja II. a nešetří kritikou na celý moskovský režim.

Ruská pravoslávna cirkev už dávno nezažívala také škandály: pred niekoľkými dňami čerstvo odvolaný biskup anadyrský a čukotský Diomid uvalil kľiatbu na hlavu cirkvi Alexeja II. a jeho najbližších spolupracovníkov. Viní ich z „boja proti obnoveniu monarchie v Rusku“; prerušil komunikáciu s biskupmi, ktorí ho odsúdili na arcibiskupskom koncile.

Fakticky Diomid z cirkvi vystúpil a vyhlásil ju za „kacírsku“. Prečo? Formálne má pravdu, pretože vedenie cirkvi sa správa pokrytecky: síce avizovalo svoje postavenie mimo politiky, ale v skutočnosti podporuje dnešný režim a verne mu slúži. Práve to považuje vzbúrenec a ruský nacionalista Diomid za zradu pôvodnej myšlienky o obrodení Ruska monarchiou; veď ruská cirkev sa od začiatku zakladala na podpore cárskeho trónu.

Prísaha z roku 1613

Naša cirkev síce kanonizovala posledného ruského cára (popraveného v júli 1918 Mikuláša II. - pozn. autora) ako svätého, ale to neznamená výzvu na obnovenie monarchie alebo na navrátenie dynastie Romanovcov do čela štátu, píše sa v bohosloveckej analýze Diomidovho posolstva. Bývalý čukotský hierarcha oponuje tým, že cirkev porušila prísahu vernosti Romanovcom z roku 1613. Nesúhlasí s dôvodom, že vyše 70 percent občanov Ruska počas posledných volieb vyslovilo podporu vládnucemu režimu. To znamená, že „prípád Diomid“ zjavne dostáva politický rozmer.

Čukotský cirkevník bol rýchlejší než moskovská nábožensko-byrokratická mašinéria: zatiaľ čo koncil sa rozhodol k otázke konečného zbavenia rebela biskupskej hodnosti vrátiť až v septembri, rozvracač udrel ako prvý. Teraz však nie je vylúčené, že našťavaná patriarchia Diomida exkomunikuje. Bolo by to po prvý

raz v histórii ruskej pravoslávnej cirkvi od roku 1997, keď ruská cirkev odlúčila hierarchu Filareta (Denisenko), ktorý sa vyhlásil za kyjevského patriarchu.

Koľko veriacich môže podporiť biskupa Diomida? Samotný rebel hovorí o 20 miliónoch ľudí, ktorí vraj prijímajú jeho myšlienky. Biskup Jegorjevský Mark (Golovkov) sa domnieva, že skutočných priaznivcov bizarného rebela Diomida je len zopár. Navyše jedna vec je kritizovať cirkev zvnútra, s požehnaním legálne pôsobiaceho biskupa, ale otvorene proklamovať neposlušnosť voči patriarchovi a synode by už bolo pre radových veriacich celkom veľkým sústom.

Nestihol si naštudovať

Diomid paradoxne ešte pred pár rokmi ničím v rámci ruskej cirkevnej hierarchie nevynikal. Zúčastnil sa i na výročnom koncile ruskej pravoslávnej cirkvi v roku 2000, ktorý schválil Sociálnu koncepciu ruskej pravoslávnej cirkvi, ktorú dnes Diomid kritizuje. Vyhovára sa však na to, že bol menovaný za biskupa len pár dní pred koncilom a nemal čas na preštudovanie dokumentov.

Zdá sa, že problém s Diomidom ťažko doľahne nielen na cirkev, ale i na celý štát, lebo pátos jeho boja za „nepoškrvenosť pravoslavia“ je predovšetkým v nezmieriteľnej kritike dnešnej štátnej moci, ktorú cirkev bezpodmienečne podporuje. História svedčí o tom, že cirkevné prostredie generuje nielen servilne naladených klerikálov, ale i neľútostných bojovníkov. Kravý ruský cirkevný rozvrat v 50. a 60. rokoch 17. storočia mal nábožensko-politický rozmer. Konzervatívna časť veriacich v čele s hierarchom Avvakumom vtedy považovala za prisluhovača antikrista patriarchu Nikona aj cára Alexeja Michajloviča. Pravdou však zostáva, že obvykle býva koniec boja takýchto rebelov veľmi smutný.

Alexander Gajdamacký
(Autor je bieloruský novinár)
SME, 29.7.2008

Majú zvony na diaľkové ovládanie

V Sennom pri Michalovciach by chcel byť zvonárom asi každý

Zvony na diaľkové ovládanie majú v kostolíku v Sennom pri Michalovciach. Obrovské kolosy môže krehká zvonárka ovládať rovno zo svojej kuchyne.

Spustí ich bez toho, aby musela ísť do kostola k zvonom. Teraz jej mnohí závidia prácu a chcú byť zvonármi aj oni. Veď spustiť zvony je také ľahké. Môžu ich rozozvučať aj rovno z postele.

Takúto modernizáciu si ľudia v dedine dopriali po tom, čo zvony dali zrekonštruovať. Hrozilo totiž, že popraskajú a spadnú. „Zvony sú tlkotom dediny. Zvonia ráno, napoludnie i večer. Bez nich bolo v dedine ponuro.“

Takmer dva roky boli zvony v havarijnom stave. S obavami, aby nepukli, som na nich zvonila len vo výnimočných prípadoch a na omše. Stále som sa bála, že prasknú, „vysvetľuje miestna zvonárka Anna Halásová (48). Teraz po oprave zvonov, keď zvonárke dali i diaľkové ovládanie, jej mnohí závidia a túžia byť zvonármi. Žartujú, že môžu zvony púšťať rovno z krčmy alebo z poľa. „Diaľkové ovládanie funguje na vzdialenosť dvoch kilometrov. Stačí, aby som pozrela doma na hodinky a v pokoji z kuchyne zvony rozozvučím,“ smeje sa pani Anna, ktorá si opravené zvony a možnosti zvonenia nevie vynachváliť. „Všetko je moderné, všetko sa dá naprogramovať,“ dodáva. Zvonárom chce byť i miestny starosta. „Na staré kolená by som ním chcel byť. Pôjdem na polovačku a v pokoji, rovno z postele diaľkovým ovládačom urobím svoju prácu,“ smeje sa starosta Peter Saboslai

Opravené zvony teraz fungujú aj na diaľkové ovládanie.

„Stačí, aby som pozrela doma na hodinky, a v pokoji z kuchyne zvony rozozvučím,“ smeje sa pani Anna.

„Spustiť zvonenie? Žiadny problém. Aj spred kostola,“ ukazuje Anna Halásová. (van)

Nový čas, 29.7.2008

Unikátne chrámové stavby pod UNESCO

Štyri z ôsmich drevených kostolíkov, ktoré sa dostali na Zoznam svetového dedičstva, sú v Prešovskom kraji.

Drevená sakrálna architektúra je skvostom slovenskej ľudovej architektúry. Nachádza sa prevažne na severovýchode Slovenska a väčšina pochádza zo 17. a 18. storočia. Výbor Organizácie OSN (UNESCO) na zasadnutí 8. júla 2008 v kanadskom Quebecu rozhodol o zaradení niektorých slovenských drevených chrámov do zoznamu Svetového kultúrneho a prírodného dedičstva.

Skupina ôsmich kostolov, ktoré boli postavené v 16. až 18. storočí, sa tak stala siedmou slovenskou lokalitou v zozname UNESCO. Základným stavebným materiálom týchto kostolíkov bolo drevo. Stávali ich na území, ktoré vždy malo dostatok dreva z bohatých karpatských lesov.

Unikátna je aj stavebná rôznorodosť kostolov. Rímskokatolícke, gréckokatolícke a evanjelické stavby sa odlišovali konfesijnou príslušnosťou. Každý z týchto kostolov má inú stavebnú konštrukciu, vybavenie interiéru i samotné situovanie objektu je odlišné.

Do zoznamu bolo vybraných týchto osem kostolov:

- rímskokatolícky Kostol sv. Františka z Assisi v Hervatove (Prešovský kraj)
- artikulárny kostol v Kežmarku (Prešovský kraj)
- evanjelický artikulárny kostol v Hronseku (Banskobystrický kraj)
- evanjelický artikulárny kostol v Leštínach (Žilinský kraj)
- gréckokatolícky Kostol sv. Mikuláša v Bodružali (Prešovský kraj)
- gréckokatolícky Kostol sv. Michala Archanjela v Ladomirovej (Prešovský kraj)
- gréckokatolícky Kostol sv. Mikuláša Biskupa v Ruskej Bystrej (Košický kraj)

Jedným z kritérií, podľa ktorých komisia UNESCO kostoly do zoznamu vyberala, bolo zachovanie historickej autenticity kostola, to znamená, do akej miery reštau-

ratori v 20. storočí pri rekonštrukcii, oprave či údržbe zasahovali do pôvodnej konštrukcie stavby. Ďalšou podmienkou bolo zachovanie umelecko-remeselných prvkov a detailov vrátane výtvarnej výzdoby objektu.

Komisia tiež prihliadala na existenciu pôvodného vnútorného zariadenia objektu (oltár, kazateľnica, krstiteľnica, ikonostas, organ, lavice).

Dôležitú úlohu zohrával aj súčasný stavebno-technický stav objektu, teda využitie kostola a autenticita jeho okolia (ohrada, vstupná brána, zvonica, fara, cintorín, historická zeď).

Iba drevo

Drevené kostoly sa stavali iba z drevených materiálov bez použitia klincov, pretože symbolizovali ukrižovanie Krista.

Stavebnou zásadou týchto chrámov bola zrubová konštrukcia, ktorej typickým znakom je trojdielnosť - vstupná časť (babiniec), chrámová (hlavná) loď a oltárna časť.

Najcennejšou časťou interiérov drevených kostolov sú vzácne ikony zdobené maľbami východného obradu a osadené do ikonostasov, ktoré oddeľujú chrámovú loď od oltárnej časti.

Podľa historických záznamov bolo na Slovensku viac ako 300 drevených kostolov, v ktorých sa štýlovo prelínali prvky západnej, najmä rímskej a východnej byzantskej kultúry.

V súčasnosti máme ešte do 50 týchto sakrálnych pamiatok pochádzajúcich zo 16. - 18. storočia. Z protestantských kostolov postavených podľa prísnych pravidiel sa na našom území zachovalo len 5 stavieb.

Drevené chrámy na našom území patria medzi najväčšie poklady a skvosty umenia a náboženstva na Slovensku. Tieto umelecké diela vyžarujú zo seba nielen silu, um a zručnosť majstrov prevažne východoslovenského regiónu, ale sú tiež dôkazom úprimnej túžby človeka po Bohu.

(mru, sita) mapka kh
HN, 29.7.2008

Maľby už z okien zmizli

Po takmer trojročnej rekonštrukcii otvorila budovu pri Dóme sv. Martina. Mala by slúžiť ako spoločenský priestor.

STARÉ MESTO. Opravený historický dom na Rudnayovom námestí 4 otvorila už čoskoro. Dônedávna bol známy svojimi štylizovanými maľbami na oknách, dnes má novú fasádu, strechu, okná aj dvere.

Objekt začali opravovať už v decembri v roku 2005. „Takmer trojročnú rekonštrukciu ukončíme v septembri,“ potvrdila vedúca úseku inžinierskej činnosti spoločnosti Paming Zdenka Turzíkova.

Otvorenie ohlasovali už niekoľkokrát. „Keďže dom nebol nikdy úplne dostavaný, museli sme robiť aj viaceré statické zásahy,“ dodala Turzíkova. Rekonštrukcia sa predlžovala aj pre archeologický výskum na prízemí. „Sú tu zvyšky stredovekých hradieb mesta a Vydricekej brány,“ informoval Jozef Hrabina, riaditeľ spoločnosti Paming. „Na boku domu sme nechali priznaný historický hradbový múr z mestských hradieb,“ dodala Turzíkova.

Momentálne tu prebiehajú posledné dokončovacie práce. Pred vchodom pribudlo kamenné schodisko podľa historického vzoru. „Známe maľby z okien sa zachovali, vrátili sme ich autorom, výtvarníčke Kataríne Slivkovej a Bibiane,“ dodala Turzíkova.

„Celkové náklady na obnovu meštianskeho domu boli približne 34 miliónov korún (1,1 milióna eur). Vlastníkom domu je mesto, ktoré opravu aj financovalo,“ povedala Mária Račková z magistrátu. „Pre verejnosť tu bude sprístupnená kaviareň a galéria. Ešte nie je rozhodnuté ktorá, o prenájme stále diskutujeme. Okrem toho tu bude aj rokovacia miestnosť pre primátorov krajských miest K8,“ dodala Račková.

Susedný dom pôsobí teraz vedľa vynoveného objektu schátraným dojmom. V roku 2002 bol vrátený cirkvi. Vzhľadom na polohu sa tu zamýšľalo zriadiť sakrálnu múzeum. „Nie je v kompetencii mesta, aby ho opravilo. Cirkev sme o rekonštrukcii informovali,“ dodala Račková.

Lucia Tkáčiková, SME, 29.7.2008

Nitriansky hrad patrí k najviac navštevovaným slovenským hradom

Nitriansky hrad patrí k najviac navštevovaným slovenským hradom. Nie však preň samotný, ale najmä preto, že ľudia sem chodia po pečiatku alebo potvrdenie na arcibiskupský úrad. Spojenie týchto aktivít hradu pomohlo, aj keď je stále na posledných priečkach návštevnosti. Prehľad o nej poskytnete až vyberanie vstupného. Viac o tom zisťovala Jolana Čuláková.

Nitriansky hrad je jediným živým hradom na Slovensku.

Dušan Argaláš, hovorca Arcibiskupského úradu Nitra: „Nitriansky hrad je zároveň administratívnym a koordináčnym centrom pre svoju nitriansku diecézu, pre všetky naše farnosti. Ľudia tu chodia vybavovať mnohé veci.“

Hrad začal skutočne ožívať pred 3 rokmi, kedy nitriansky diecézny biskup Viliam Judák inicioval otvorenie diecézneho múzea Vazilovej veže a rozšíril návštevné hodiny v Katedrále sv. Emeráma. Či sa tým zvýšil počet návštevníkov nie je možné zistiť, pretože vstup do hradu nie je spoplatnený. Juraj Novák z Nitrianskeho informačného systému by uvítal aspoň symbolické vstupné.

Juraj Novák, Nitriansky informačný systém: „V štatistikách návštevnosti slovenských hradov sa umiestňujeme na poslednom mieste. Ja dúfam, že v najbližšej dobe sa tieto veci pohnú ďalej, aby sme nasledujúcu turistickú sezónu už mohli začať s tým, že budeme aj nejaké lístky predávať.“

Chýbajú aj propagačné materiály

Juraj Novák, Nitriansky informačný systém: „Žiaľbohu neexistuje doposiaľ žiaden materiál, ktorý by sa špeciálne venoval len hradnému areálu. Ten by sme chceli v najbližšej dobe vytlačiť a takisto chýba na hrade sprievodca.“

Dlhé roky nebola na hrade ani predajňa suvenírov, alebo lavičky. Návštevníci si mohli sadnúť iba na betónové schody a občerstviť sa z vlastného ruksaku. Dnes je na nádvorí malá kaviareň s darčkovými predmetmi a publikáciami. Predavačka nám potvrdila, že turistov pribúda.

Predavačka suvenírov: „Niekedy ich je aj 5 autobusov. Cez víkendy chodia aj domáci, chodia na kávu, na zá-

Peter Greenaway sa pohral s Ježišom

Posledná večera Leonarda da Vinciho sa s úspechom premietala na steny milánskej fabrique

Brit Peter Greenaway maľuje filmom. Je dušou výtvarník a telom režisér. Nedávno premenil Poslednú večeru Leonarda da Vinciho na zvukovú a svetelnú šou.

Peter Greenaway, pojem medzi svetovými divadelnými aj filmárskymi režiséorskými menami, nepatrí práve k tým, ktorých by éra nových médií vyplašila. Ani k tým, ktorí by len doma hrdo spomínali na svoje úspechy spred niekoľkých desaťročí. Mohol by: Umelcova zmluva, Dieťa z Maconu či Kuchár, zlodej, jeho žena a jej milenec si získali publikum.

Jeden z dôvodov bude skrytý aj v tom, že na filme pre neho nie je najpodstatnejší príbeh a že jeho fascinácia výtvarnom vždy vyublala na povrch. „Nemyslím si, že by som videl nejaký film. Videl som len sto rokov ilustrovaného textu,“ uvádza sa ako kľúčový citát tohto umelca. Nie, toto nie je póza.

Vidžej a Rembrandt

V Amsterdame sa pred tromi rokmi dal inšpirovať Rembrandtovým obrazom Nočná hliadka, na základe ktorého sfilmoval film Nočné dohliadanie. Okolo tohto slávneho obrazu vygenerovala história a klebetné jazyky dosť mýtov, a Greenaway sa snažil obraz aj Rembrandta trochu očistiť.

Ak to stále pôsobí príliš tradične, tak potom upozorňujeme aj na Greenawaya - klubera. Šesťdesiatšesťročný Peter Greenaway napríklad strávil noc v amsterdamskom klube, kde mladým ukázal, ako si on predstavuje poriadny vidžejing.

Nedávno sa zas pustil do Vinciho. Vybral si jeden z jeho najznámejších a najinterpretovanejších obrazov Posledná večera, na ktorej Ježiš oznamuje apoštolom, že jeden z nich ho zradí. V horúci júlový večer pozval

Greenaway umeleckých expertov a milánskych hodnostárov k jednej fabrike, na ktorú 510-ročnú Poslednú večeru projektoval. Za zvukov modernej opery vyjavil pred divákmi celkom iný obraz - Ježiša zmenil na trojrozmerný hologram, apoštolov zbavil farby a ukázal ich ako kriminálnikov.

Vandal alebo záchranca

„Keby Leonardo dnes žil, nezaujímalo by ho len filmovanie, ale zobral by si fotoaparáty s vysokým rozlíšením a experimentoval by s hologramami,“ citoval režiséra britský denník Guardian.

Hoci diváci reagovali nadšene, Greenaway prešiel dlhú cestu, kým sa dostal k Leonardovmu dielu. Presnejšie, 18 mesiacov, uvádza Guardian. Jedni sa údajne báli, že ho poškodí, druhí, že celý projekt smrdí bohoruľachčtvom.

Kým však mnohí označovali Greenawaya za kultúrneho vandala, ďalšia skupina sa potešila, že „aspoň niekto zachráni dobré meno Poslednej večere po tom, ako boli skryté významy obrazu redukované blockbusterovým románom Dana Browna Da Vinciho kód len na účely zápletky.“

Peter Greenaway to podľa Guardianu vidí inak, vlastne sa snaží o zatraktívnenie maľby aj pre laptopovú generáciu: „Nechcel som šokovať, ale pomôcť ľuďom, aby sa znova pozreli na umelecké dielo, ktoré bolo devalvované jeho povrchnou známosťou na čokoládach a tričkách.“

Úspešnú svetelno-zvukovú šou by si prial priniesť aj do Sixtínskej kaplnky vo Vatikáne. To však bude vyžadovať veľa dní a veľa vyjednávania. Zatiaľ sa Greenaway pokúsi podobným štýlom obnoviť náš pohľad na iné diela: Picassovu Guernicu či Monetove Lekná.

Jana Kadlecová
SME, 29.7.2008

kusok. Tu sa pripravuje vonku sedenie, terasa, takže aj to by sa malo v priebehu niekoľkých dní už zrealizovať.“

Biskupský úrad má už ďalšie plány. Okrem rekonštrukcie mosta a hradného valu chcú upraviť aj nádvorie.

Dušan Argaláš, hovorca Arcibis-

kupského úradu Nitra: „Je v určitej myšlienke, alebo vízii budúcnosti tu na hradnom návrší, vedľa biskupskej rezidencie, dať spraviť sochu pápeža Jána Pavla II., aj upraviť samotný ten vrch, aj s nejakou tou zeleňou, lavičkami.“

Rádio Regina, 12:00, 28.7.2008

Žilinu ozdobia nové skvosty

Žilinu ozdobia nové skvosty, drevené sochy Panny Márie, drotára, či pltníka. Ide o výsledné diela nultého ročníka Rezbárskeho sympózia odklíňanie dreva, ktoré sa dnes skončilo v Žiline.

Ivan Harman, primátor Žiliny: „Výsledkom Rezbárskeho sympózia je aj niekoľko sôch, konkrétnych artefaktov umeleckých, ktoré zostanú trvale prítomné v meste Žilina. Jednak budú pripomínať tú tradíciu rezbárstva a jednak určite nám pomôžu aj ozvláštniť a opeknúť mesto Žilina. Konkrétne miest sa ešte vyberajú v spolupráci s odborom hlavného architekta, zatiaľ nejakú dobu zostanú sochy inštalované priamo na Mariánskom námestí.“

Celé podujatie chcelo oživiť staré remeslo, ukázať jeho pôvab, prezentovať tvorcov a inšpirovať mladých ľudí.

Rádio VIVA, 17:00, 25.7.2008

Modlitby za lacnejší benzín

NA čerpacej stanici v americkom St. Louis sa budú modliť za nižšie ceny pohonných látok a prosiť Boha, aby ceny naďalej klesali. Modlitby sa uskutočnia v pondelok popoludní a večer. Účastníci najprv natankujú, potom sa pomodlia a na záver zaspievajú pieseň s refrénom „Budeme mať nižšie ceny benzínu. „Hnutie Pray at the Pump (Modliť sa na pumpe) odštartoval aktivista z Washingtonu Rocky Twyman s tým, že ak politici nie sú schopní zabezpečiť nižšie ceny paliva, je čas poprosiť Boha. (tasr)

Plus jeden deň, 31.7.2008

Voda klesá. Nastal čas na charitu

Zaplaveným obciam pomáhajú zmierňovať následky povodní dary a zbierky neziskových organizácií. Väčšina starostov však hovorí, že potrebujú najmä peniaze. Charita im odkazuje, že ich zatiaľ veľa nemá.

Za pitnú vodu, deky, sušiče či odbornú pomoc, ktorú dostávajú od neziskových organizácií či charity, sú starostovia zaplavených obcí vďační. Hovoria však, že viac by im pomohli peniaze.

„Červený kríž nás hneď oslovil, či potrebujeme stany, alebo šatstvo,“ hovorí starosta Hnilčíka Vladimír Fabian. Tieto veci však nepotrebovali.

Starostov desia faktúry

„Každý starosta však potrebuje peniaze. Keď mám peniaze, urobím všetko,“ hovorí Fabian. „A Červený kríž nemôžeme o ne žiadať. Teraz čakáme na peniaze od štátu, aby sme odstránili škody.“

Práce na odstraňovaní následkov živelných pohromy hradia z obecných pokladníc, štát im náklady preplatí dodatočne.

Starosta Veľkého Folkmáru Milan Grega hovorí, že okrem búrok sa najviac obáva faktúry za kameň, ktorý navážajú na brehy, a za dopravu. „Záplavy nás môžu zruinovať.“

Aj starosta Kružlova Jozef Kmec hovorí, že štát by mal konať rýchlo. „Týka sa to aj regulácie vodného toku. Povodne sa u nás pravidelne opakujú, podmývajú cesty, zničia mosty a lávky, ktoré sa potom opäť len provizórne upravujú.“

V Lukove potrebujú premostiť Topľu. „O pomoc chceme požiadať Štátny fond hmotných rezerv,“ hovorí starostka Jozefína Kramárová. Na vodovode je škoda okolo dvoch miliónov korún, zajtra budú poznať výšku škôd na cestách a mostoch. „Štát by nám mal uhradiť škody v plnej výške.“

Niektorí si charitu cenia

Starostka Malčíc Marta Tomková povedala, že bez pomoci charít a nadácií by povodeň z roku 2004 obec nezvládla. Časť obce Hradištská Moľva zaplavila voda z pretrhnutej hrádze. „Červený kríž okamžite zabezpečil najzákladnejšie veci. Nadácia Adra nám zabezpečila odevy, ľudí na čistenie studní a ľudí, čo varili.“ Katolícka charita zabezpečila sušiče vlhkosti.

V prvej fáze sa poskytuje materiálo-technická pomoc - čerpadlá, sušiče vlhkosti - medzitým sa robí zbierka. „Nasleduje materiálna pomoc: deky, lehátka, pitná voda - minerálky, trvanlivé potraviny, šatstvo, čistiace a dezinfekčné prostriedky,“ opisuje formu pomoci Mária Mišovičová zo Slovenského Červeného kríža.

„Obec Čirč dostala 10 sušičov. Ďalších 10 kusov putovalo do Košického kraja,“ povedala o tohtoročných povodniach Andrea Topol'ská z katolíckej charity. Sušiče si požičali od českej charity z Olomouca, zbierku na pomoc vyhlásila aj Charita Česká republika.

Mišovičová povedala, že zbierka Červeného kríža sa len začala, a nedá sa presne určiť, kam peniaze pôjdu. „Zbierku sme vyhlásili 24. júla 2008, potrvá do 31. augusta 2008. V súčasnosti je na jej účte 2000 korún.“

Zbierky Červeného kríža

Od roku 2001 organizoval 7 zbierok na povodne. Najviac sa vyzbieralo v roku 2004 pre obyvateľov Prešovského a Košického kraja, vyše 800-tisíc korún.

Pre Vysoké Tatry po víchrici vyzbieral v roku 2004 vyše milión 100-tisíc korún.

Na pomoc obetiam cunami odišli do Ázie v roku 2004 približne tri milióny.

V aktuálnej zbierke po povodniach je 2000 korún. **SME, 29.7.2008**

Našli telo lietajúceho kňaza

SAO PAULO. Brazílski rybári začiatkom júla našli na pobreží štátu Santa Catarina telo, ktoré experti identifikovali ako mŕtvolu nezvestného

ho kňaza Adelira Antonia de Carliho. Ten sa stratil v apríli, keď sa pokúšal prekonať rekord v lete s heliovými balónikmi. Vietor ho odviaľ d'aleko

od pobrežia. Po troch mesiacoch od zmiznutia bude kňaz pochovaný vo svojej farnosti. **SME, 31.7.2008**

Čo pomáha manželstvu? Rozprávať sa...

Reakcie čitateľov z internetovej stránky denníka Pravda na otázku:

Prečo sa podľa vás končí rozvojom čoraz viac manželstiev?

Za rozpadom manželstva je jednoznačne nuda. Čiže stereotyp, ktorý nám neprináša vzrušenie, zábavu, zmysel. Pod týmto termínom myslím všetky možné dôvody: nespokojnosť so sexuálnym životom, so súčasným partnerom, nespokojnosť s financiami, s bývaním, sám so sebou, s prácou a tak ďalej. Čo sa napokon odzrkadlí v manželskom vzťahu. Jediný spôsob, ako zmeniť daný stav v manželstve, je, aby partneri boli aktívni, navzájom sa podnecovali a podporovali, čo prispieva v dôsledku k osobnostnému rastu jedinca i partnera. *Nada, Nové Zámky*

Bez Božej milosti nie je možné udržať manželstvo pri živote. Zrejme sviatosti, ktoré ponúkajú cirkvi na Slovensku, sú pochybné a preto sa netreba diviť, že manželstvá sa rozpadajú. Tiež umelá antikoncepcia, potraty, nevera a nedostatok času na spoločnú modlitbu v rodine prispievajú k rozpadu rodiny. Televízia so svojimi antirodinnými programami, zamestnanosť matiek a tolerancia hriechu svojich detí neprispievajú k nerozlučiteľnosti manželstva. *Oliver Oravec, Poprad*

Myslím si, že prvou príčinou je egoizmus a slabá komunikácia. Problém sa nerieši, keď je ešte v zárodku, ale odkladá sa. Potom nasleduje nedostatočný záujem o potreby toho druhého

ho a byť ochotný vzťah viac vyvíjať. Po približne 6 až 8 rokoch nastáva stereotyp a akési ochladnutie manželského života. A stačí len tak málo ten stereotyp poraziť. Pozvať partnera do divadla, do kina, potešiť ho niečím pekným, čo má rád. Alebo vyraziť si niekam spolu na víkend bez detí. Lenže problém je v tom, že ľudia sú zväčša natoľko egoistickí, že sa na všetko vyhlasia, internet. Donekonečna však nejde len z tej „spoločnej truhlice“ brať, ale obidvaja do nej musia aj niečo dávať, inak nastane kríza a všetko sa rozpadne. Láska znamená obetovať sa pre druhého, dať mu to najlepšie, čo mám.

Crescenzo, Medzilaborce

Dôvodom je fakt, že ľudia nechcú alebo nevedia riešiť konflikty alebo problémy. Oveľa jednoduchšie je pre nich opustiť človeka a zahrať to na rozdielnosť v povahe. Myslím si, že človek predtým, ako vstúpi do manželstva, pozná toho druhého a neskôr ho ďalej spoznáva oveľa bližším spôsobom. Ak sa niekto dostane až k rozvodu, je to aj dôkaz toho, že ľudia chcú mať vyšší štandard, už nechcú žiť akoby v nejakom kompromise. Dôvodom častých problémov je nedostatočná komunikácia. Manželia buď málo, alebo vôbec spolu nehovoria o veciach, ktoré sú pre nich dôležité. Často sa to opäť dostane do situácie, že ten druhý mi nerozumie. A pritom stačí málo komunikovať.

Peter D., Senec
PRAVDA, 1.8.2008

Riziková konzumácia klonovaného mäsa?

Klonovanie môže ohroziť zdravie zvierat, neexistuje však jednoznačný dôkaz o tom, že konzumácia mäsa a mlieka z takýchto živočíchov by bola pre ľudí riskantná.

BRUSEL. Európska komisia (EK) uviedla, že „pre absenciu údajov sú ešte niektoré otázky ohľadom potravinovej bezpečnosti stále otvorené. Predstava, že by mäso a mlieko z klonovaných zvierat skončilo na pultoch supermarketov, je v Európe pravdepodobne ešte stále ďaleko. EK v súčasnosti skúma, či by jedlo získané z klonovaných zvierat mohlo byť povolené

a prisľúbila vziať v tejto otázke do úvahy aj názory Európanov a v súčasnosti pripravuje na túto tému prieskum verejnej mienky. Zatiaľ čo agentúra EÚ zaoberajúca sa potravínovou bezpečnosťou sa jasne zhodla na tom, že konzumovanie mäsa z klonovaných zvierat - predovšetkým mladších ako pol roka - môže pre ľudí predstavovať riziko, konkrétne závery o konkrétnych ohrozeniach sú oveľa menej jednoznačné.

„Žiadny jasný dôkaz, ktorý by preukázal existenciu rozdielov medzi potravinovými výrobkami

Zmeny v Považskej Bystrici

Považskú Bystricu čakajú veľké zmeny a modernizácia. V blízkej budúcnosti chce mesto upraviť okolie riečky Domanžanka a tiež pribudne nové námestie. Radnica chce pritiahnúť viac turistov.

Známa Domanžanka a jej okolie bude slúžiť ako miesto na oddych. Dnes neprístupná, zarastená riečka - onedlho hrádzou s pešou zónou a možnosťou cykloturistiky.

Eva Vernerová, krajinný architekt: „Je veľmi neprístupná. Práve tie technické opatrenia v minulosti z nej spravili také koryto, kde sa človek často ani nedostane.“

Anketa - obyvatelia:

„Veľmi som rada, že čosi sa tu bude diať a že sa to obnoví.“

„Sa mi to ľúbi, jak sa to tu dáva všetko dokopy.“ (koniec ankety)

Druhá zmena, ktorú mesto čaká je vytvorenie nového námestia, ktoré sa bude nachádzať pri Považskobystrickom rímskokatolíckom kostole. Teda na území pôvodného námestia, ktoré v minulosti zaniklo v súvislosti s prestavbou mesta. To by malo novému námestiu dodať historickú hodnotu.

Peter Adam, MÚ Považská Bystrica: „Je naplánovaná oddychová zóna a fontána, vybavenie mobiliárom, osvetlenia, chodníky.“

Pôvodná štúdia však zatiaľ finančné možnosti mesta, ktoré má na projekt pripravené 20 miliónov korún, presahuje.

Ladislav Balušiak, architekt: „Nebude tam realizovaná pôvodná štúdia v plnom rozsahu s použitím prírodných materiálov. Bude obmedzená na zámkovú dlažbu.“

Kto bude projekty realizovať, zatiaľ nie je známe. V blízkej dobe bude na obidva vyhlásená verejná súťaž.

STV2, 19:15, 31.7.2008

z klonovaných a neklonovaných zvierat, sme nenašli,“ povedal Vittorio Silano, šéf vedeckej pobočky agentúry zaoberajúcej sa potravinovou bezpečnosťou.

V reakcii na správu EÚ organizácia zaoberajúca sa starostlivosťou o zvieratá Eurogrup for Animals (Európska skupina pre zvieratá) vyzvala úniu, aby klonovanie zakázala. **(sita), Roľnícke noviny, 1.8.2008**